

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/267/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714207844
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8714207844.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu D. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., E. lesom XXXX/XX, práv. zast. JUDr. Ján Garaj, advokát so sídlom Prešov, Hlavná 137, proti žalovanému Prešovský samosprávny kraj, so sídlom Prešov, Námestie mieru 2, IČO: 37 870 475 v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 12C/157/2014-188 zo dňa 25.08.2016 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Návrh žalobcu na prerušenie konania z a m i e t a .

Žalovanému p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 100 ods. 1-3, § 101, § 134 ods. 1-4, § 134 ods. 1 - 4 platného od 01.01.1992, § 151n ods. 1 - 3, § 151o ods. 1-3 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, 2 z.č. 66/2009Z.z. a § 139 ods. 4 z.č. 50/1976 platného do 31.12.1982.

3. Vychádzal zo zistenia, že medzitémnym rozsudkom súd rozhoduje o právnom základe veci, či žalobca má právo na požadované plnenie , prípadne v akom rozsahu. Už pri vydaní medzitémneho rozsudku sa však súd musí vysporiadať s procesnou obranou žalovaného. V danom prípade žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku, ktorý na rozdiel od žalobcu plnenie definoval ako peňažnú náhradu za zriadené vecné bremeno a zároveň poukázal na nemožnosť priznania plnenia, ktoré by bolo priznané v rozpore s dobrými mravmi. Ak súd na základe obrany žalovaného dospeje k záveru, že žalobca nemá právo na požadované plnenie, rozsudkom žalobu zamietne a nerozhoduje už čiastočným rozsudkom. Súd prvej inštancie nespochybil právo žalobcu domáhať sa primeranej náhrady za obmedzené vlastnícke právo. Je nesporným, že na časti pozemkov t. č. vo vlastníctve žalobcu, bola postavená v 70- tých rokoch 20 storočia stavba, cestné teleso cesty M./XXX E. - H. H. a III/XXXXXX. Stavba bola zrealizovaná v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi - Stavebným zákonom, pričom k územnému rozhodnutiu sa vyjadrovali iba užívatelia pozemkov, čo rovnako nebolo v rozpore s vtedy platným zákonom. Vybudovaním cesty došlo ku stavu, že dotknuté nehnuteľnosti neboli od právneho predchodcu žalobcu odkúpené a ani vyvlastnené v správnom konaní. Napriek tomu došlo k spracovaniu povrchu nehnuteľnosti výstavbou komunikácie. Moment prevzatia časti nehnuteľnosti je momentom odňatia vlastníctva bez právneho dôvodu, dôsledkom čoho je vznik bezdôvodného obohatenia. Aj

podľa predpisov platných do 31.3. 1983 vyvlastniť vec, ktorá je v osobnom vlastníctve, bolo možné len v dôležitom záujme spoločnosti, na základe zákona a za náhradu. To isté platí, ak sa má osobné vlastníctvo k veci trvale obmedziť. Podľa názoru súdu prvej inštancie nie je možné preto uvažovať o vzniku vecného bremena do nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. dňom 01.07.2007. Nadobudnutím účinnosti uvedeného zákona, kedy už vlastníkom nehnuteľností bol žalobca, vzniklo k zastavanej časti pozemkov v prospech vlastníka komunikácie /žalovaného/, právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba, užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Vychádzajúc z obdobia, za ktoré si žalobca uplatnil svoje právo na peňažné plnenie a to od 28.06.2012 do 27.6.2014, jedná sa už o obdobie existujúceho práva žalovaného zodpovedajúceho zákonnému vecnému bremenu /viď napr. rozh. Krajského súdu Prešov sp.zn. 8Co/83/2013/, nie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Finančnú náhradu za vznik vecného bremena je potrebné považovať za náhradu jednorazovú (rozhodnutie NS SR sp.zn. 7Cdo 26/2014), nález ÚS č. IV 227/2012. Nárok vo forme náhrady peňažného plnenia za užívanie nehnuteľnosti je právo majetkovej povahy, ktoré podlieha premlčaniu v zmysle § 100 a nasl. OZ, pričom nie je osobitná úprava ohľadom dĺžky premlčacej doby, preto platí všeobecná premlčacia doba v trvaní 3 rokov, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz. Predmetné právo sa mohlo vykonať v prvý deň účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., kedy vzniklo vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanou vlastníkom stavby v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, teda dňom 01.07.2009. Trojročná premlčacia doba uplynula 01.07.2012 a žaloba na začatie konania bola podaná dňa 27.6.2014 po jej márnom uplynutí. Námietka premlčania je teda dôvodnou a preto právo nemožno veriteľovi priznať. V konečnom dôsledku majetkoprávne usporiadanie pozemkov pod stavbou, pokiaľ medzi stranami nedôjde k inej dohode, sa vykoná podľa osobitného predpisu. Vzhľadom k vyhodnoteniu dôvodnosti námietky premlčania sa súd prvej inštancie nezaoberal ďalšou obranou žalovaného spočívajúcou vo faktickom užívaní iba časti pozemkov a nemožnosti priznania práva s poukazom na dobré mravy.

4. Proti tomuto rozsudku podal v celosti odvolanie žalobca dôvodiac, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a tým aj potom nesprávne vyhodnotil námietku premlčania vznesenú žalovaným. Má za to, že v danej veci mal byť jeho nárok posudzovaný ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a nie ako nárok na jednorazovú náhradu za vecné bremeno. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobnému návrhu vyhovieť, alternatívne ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V neskoršom podaní navrhol odvolaciemu súdu poukazujúc na § 162 ods. 1 písm. b/ CSP konanie prerušiť a ústavnosť zákona č. 66/2009 Z.z. napadnúť na Ústavnom súde SR.

5. Žalovaný rozsudok súdu prvej inštancie navrhol ako vecne správny potvrdiť odvolávajúc sa na svoju argumentáciu v priebehu konania na súde prvej inštancie.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 19.10.2017 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu a ani jeho návrh na prerušenie konania nie sú dôvodné.

7. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Odvolací súd má v zhode so súdom prvej inštancie za to, že pri zriaďovaní vecných bremien na základe zákona je nárok na náhradu jednorazovú, premlčuje sa a má ho len prvý vlastník nehnuteľnosti po vzniku zákonného vecného bremena.

8. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanom spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávaný spor ako už bolo vyššie uvedené aj správne právne posúdil. Odvolacie námietky žalobcu sú iba zhrnutím jeho právnej argumentácie predostretej v priebehu konania na súde prvej inštancie, resp. iba vyjadrením jeho nesúhlasu s právnym názorom

súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie však rozumným a primeraným spôsobom vo svojom rozhodnutí reagoval na všetky podstatné a relevantné argumenty strán sporu a poukázal na existujúcu judikatúru týkajúcu sa prejednávanej veci. Na uvedenú judikatúru poukazuje zhodne i odvolací súd. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalobca nepredostrel relevantný argument, teda argument majúci súvis s prejednanou vecou, ktorý by bol súčasne takej povahy, že by mohol priniesť pre odvolateľa priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

9. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie s osvojením si odôvodnenia ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

10. K návrhu žalobcu na prerušenie konania odvolací súd uvádza, že nedospel k záveru, aby v danej veci boli splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov, a preto tento návrh zamietol.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.